

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Groningen

Betreft: schriftelijke vragen ex art. 41 RvO gemeenteraad inzake Basisinkomen

Groningen, 25 september 2015

Geacht College,

De onduidelijkheid houdt aan. Gaat de gemeente Groningen nu wel of niet experimenten uitvoeren met 'gratis geld' ofwel een 'ongeclausuleerd basisinkomen'? De VVD is niet bekend met enige wens van het college om te experimenteren met het basisinkomen. In de commissie Werk & Inkomen gaf het college woensdag 16 september naar aanleiding van de woordvoering van de VVD juist aan dat het niet van plan is een basisinkomen in te voeren. Desondanks hebben wij woensdag 23 september in het FD kunnen lezen dat Groningen met drie andere gemeenten een plan moet maken voor 'gratis geld' ofwel een 'ongeclausuleerd basisinkomen'. En geeft de Telegraaf van vrijdag 25 september aan dat de gemeenten Utrecht, Tilburg, Groningen en Wageningen 'willen experimenteren met een basisinkomen voor mensen in de bijstand'.

Is het artikel in het FD en in de Telegraaf een correcte weergave van de feiten? De VVD-fractie heeft hierover de volgende vragen:

1. Bent u bekend met het artikel 'Vier gemeenten moeten samen een plan maken voor 'gratis geld' in het FD van 23 september 2015 en het artikel 'Basisinkomen is veel te vaag' in de Telegraaf van 25 september?
2. Verstaat het college onder een 'ongeclausuleerd basisinkomen' net als het FD een maandelijks inkomen van de overheid zonder dat daar tegenprestaties tegenover staan? Zo nee, wat verstaat het college dan wel onder een basisinkomen en waarom?
3. Klopt het dat de gemeenten Utrecht, Tilburg, Groningen en Wageningen gezamenlijk een 'eenduidig plan' moeten indienen voor experimenten rond de bijstand? Waarom is dit nodig?
4. Klopt het dat de gemeente Groningen, zoals het artikel stelt, een 'ongeclausuleerd basisinkomen' wil verstrekken? Zo ja, waarom?
5. Hoe verhoudt deze berichtgeving zich tot de uitspraak van de wethouder in de commissie Werk & Inkomen van woensdag 16 september 2015: "De VVD geeft nog een standpunt over het basisinkomen. Ik zeg het toch nog maar een keer. Ik heb een aantal keren aangegeven dat het college niet van plan is om een basisinkomen in te voeren (...)?"
6. Bent u het met de VVD eens dat experimenten rond de bijstand binnen de Participatiewet moeten passen? Zo nee, waarom niet?
7. Streeft het college het na dat binnen de Participatiewet ruimte wordt geboden voor experimenten met een basisinkomen? Zo ja, waarom?

J.R. Honkoop
Raadslid VVD

De Telegraaf

vr 25 sep 2015, 08:28 |

'Basisinkomen is veel te vaag'

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG -

Gemeenten die willen experimenteren met een basisinkomen voor mensen in de bijstand moeten met realistischer plannen komen. „Wat nu wordt voorgesteld gaat te ver”, aldus staatssecretaris Klijnsma (Sociale Zaken).

Foto: Ronald Bakker

De PvdA-bewindsvrouw sprak deze week met wethouders uit Utrecht, Tilburg, Groningen en Wageningen. Deze gemeenten willen experimenteren met een basisinkomen voor mensen in de bijstand. Maar Klijnsma vindt de voorstellen nog te vaag. Ook kunnen sommige dingen niet binnen de wet. Daarbij gaat het bijvoorbeeld over de hoogte van de uitkering of over het onbeperkt bijverdienen. „Dat is te”, aldus Klijnsma.

De Utrechtse wethouder Everhardt (Inkomen) wijst erop dat de wet ruimte biedt voor experimenten. „Er zit veel wantrouwen in het systeem. We willen kijken of mensen in beweging komen als ze anders worden behandeld”, aldus de D66'er.

Vier gemeenten moeten samen een plan maken voor ‘gratis geld’

• Ria Cats

woensdag 23 september 2015, 19:20 Update: woensdag 23 september 2015, 21:08

De gemeenten Utrecht, Tilburg, Groningen en Wageningen moeten gezamenlijk een ‘eenduidig’ plan’ indienen alvorens zij toestemming kunnen krijgen voor hun experimenten met onder meer ‘gratis geld’. Dat heeft een woordvoerder van het ministerie van Sociale Zaken woensdagavond laten weten aan het FD.

Deze zomer werd bekend dat Utrecht, Tilburg, Groningen en Wageningen experimenten willen opzetten rond de bijstand. Volgens de gemeenten zijn de huidige bijstandregels te rigide en werken ze soms averechts. Er zouden te veel re-integratie- en sollicitatieverplichtingen met hoge sancties, zoals het stopzetten van de uitkering. Maatwerk is daardoor niet goed mogelijk en de gemeente zou veel tijd kwijt zijn met de controles.

Bijverdiensten

Daarom willen de vier gemeenten een deel van hun bijstandbestand een ‘ongeclausuleerd basisinkomen’ geven, een maandelijks inkomen van de overheid zonder dat daar tegenprestaties tegenover staan. Deze

bijstandsgerechtigden mogen ook hun bijverdiensten houden als zij een baan vinden. Utrecht, Tilburg, Groningen en Wageningen willen onderzoeken of deze groep dan sneller van de bank komt dan met het huidige, strenge regime.

Wijkombudsman Ralf Embrechts uit Tilburg verklaarde in juli in het FD: 'Nu word je gekort op je uitkering als je één vinkje verkeerd zet en mag je als je tien kranten rondbrengt, er één qua bijverdiensten houden. Dat maakt nerveus. Wat doet het met mensen als ze in plaats van het vingertje van de sociale dienst te krijgen, zelf een plan mogen maken en als je hun zorgen over alle controles en sancties wegneemt?' zegt hij. Tilburg noemt zijn plannen dan ook niet voor niets het 'vertrouwensexperiment'.

Experimenteerruimte

Woensdagavond waren de vier gemeenten bij PvdA-staatssecretaris Jetta Klijnsma van Sociale Zaken voor een 'eerste' gesprek om goedkeuring te krijgen voor de experimenten. Weliswaar kent de huidige Participatiewet, waaronder ook de bijstand valt, 'enige experimenteerruimte', maar die lijkt toch niet ruim genoeg voor wat Utrecht, Tilburg, Wageningen en Groningen voor ogen staat.

Klijnsma wil nu dat de vier gemeenten tot een gezamenlijk, eenduidig voorstel komen, omdat hun ideeën nu nog ver uiteenliggen. Zo wil Tilburg vier jaar experimenteren in samenwerking met de universiteit, terwijl Utrecht uit gaat van een jaar. Ook wil Utrecht bijvoorbeeld, naast het verstrekken van een basisinkomen aan sommige bijstandsgerechtigden, ook experimenteren met positieve prikkels. Daarbij wordt een andere groep bijstandtrekkers beloond met een bonus als zij (vrijwilligers)werk vinden.

Knoet

Eind oktober moet er een vervolgspraak komen met Klijnsma, waar aan de hand van een nieuw voorstel kan worden gesproken over het eventueel oprekken van de experimenteerruimte in de Participatiewet. Ondertussen is er veel discussie over het basisinkomen in Nederland. Voorstanders prijzen het als middel om uitkeringsgerechtigden te verlossen van de knoet en denken dat het vrijheid biedt die tot creativiteit leidt. Tegenstanders, zoals het Centraal Planbureau, waarschuwen dat het onbetaalbaar is iedereen een basisinkomen te geven en denken dat het werken juist ontmoedigt.